

Rumunska borba za Sedmograško

Diktator Antonescu tolaži gardiste

Bukarešta, Rumunija, 2. dec.—Sto tisoč članov Železne garde, nacističke organizacije, se je izreklo za boj, da Rumunija dobi nazaj Sedmograško, pokrajino, katero je morala odstopiti Ogrski. Diktator Ion Antonescu je v svojem govoru zagotovil gardiste, "da Nemčija in Italija razumeta rumunske težnje."

"Sel sem v Berlin in Rim z namenom, da pospešim akcijo glede vrnitve Sedmograške Rumuniji," je rekel diktator pred gardisti. "Hitlerjeva poslanica rumunski armadi je, da je njena dolžnost odprava storjenih krivic."

Antonescu je govoril v hribovskem mestu Albaluliju ob priliki proslav 22-letnice rumunske osvojitve Sedmograške. On je apeliral na gardiste za kooperacijo. Dejal je, da ima popolno pravico do apela, ker je bil tudi on preganjan s strani pristašev bivšega kralja Karola. Gardisti naj se podvržejo zakonu in redu in delajo za postavitev miru v Rumuniji.

"V Berlinu in Rimu sem govoril o krivicah, ki se gode prebivalcem Sedmograške," je nadaljeval Antonescu. "Ugotovil sem, da me tam razumejo. Rumunija ni več sama, toda reči ne morem več, kajti jaz sem vojak in politik. Povedati hočem le, da bo prišel dan, ko boste vsi vedeli, kaj sem delal v Berlinu in Rimu. Mi moramo delati in žrtvovati, če hočemo, da bomo dobili svoje pravice. Rumunija ne bo nikar potisnjena iz Sedmograške. Pravica vlada svet in pravica je na naši strani."

Budimpešta, Ogrska, 2. dec.—Uradni krogi so izjavili, da jih ne zanimajo zahteve rumunskega premijera glede vrnitve Sedmograške. Ogrska je dobila večji kos te pokrajine po sporazumu, ki je bil sklenjen na današki konferenci v zadnjem avgustu.

Lorena dobila novo ime

Prebivalci prihajajo v Francijo

Berlin, 2. dec.—Provincia Lorena, povezana s Posaarjem, bo znana v bodočnosti pod imenom "Westmark". To ime ji je dal po izjavi Josepha Buerckela, nacističkega pokrajinskega direktorja, Hitler. Buerckel je govoril v Saarbrueckenu o izmenjavi prebivalcev.

"Položaj se je popolnoma izpremenil," je dejal Buerckel. Vojn zaradi obmejnih pokrajin ne bo več."

Vichy, Francija, 2. dec.—Premier Petain je v svojem govoru po radiu pozdravil 70.000 prebivalcev po nacijah okupirane Lorene, ki so dospeli v nezasedeni del Francije. Na narod je apeliral, naj jih sprejme kot svoje brate, "ki so izgubili vse, kar so imeli. Udali so se v svojo usodo brez pritoževanja, ker se zavedajo, da so člani velikega francoskega naroda."

Bazel, Švica, 2. dec.—Potniki, ki prihajajo v Švico iz Alzacije, pravijo, da se Alzacijanci pritožujejo proti Petainovi vladi, ker se ne zanima za njih usodo. Nacističke vojaške oblasti preganjajo Alzacijane in mnogo so jih postavile pod policijsko nadzorstvo. V Alzaciji se nahaja veliko število nemških vojakov.

Amerika dobiva več blaga iz Azije

Washington, D. C., 2. dec.—Amerika in latinske republike so postale glavni viri ameriškega uvoza blaga, kar je posledica vojne v Evropi. Uvoz blaga iz Azije in Južne Amerike se je povečal za 20 odstotkov v prvem letu vojne,

BOMBNE EKSPLOZIJE PRI PROSLAVAH V ZAGREBU

Hrvaški nacionalisti zahtevajo ločitev od Jugoslavije

GRŠKOVIC IN JAGER ODLIKOVANA

Belgrad, 2. dec.—Eksplozije bomb, katere so položili hrvaški nacionalisti, so motile proslave zedinjenja Srbov, Hrvatov in Slovencev, ustanovitve Jugoslavije pred 22 leti. Bombe so eksplozirale pred stanovanjem dr. Vladimirja Mačka, predsednika jugoslovanske vlade in voditelja Hrvatske kmetijske stranke, in Jurija Krnjevića, tajnika te stranke.

(Švicarska radiopostaja je citirala poročilo jugoslovanske telegrafске agenture, da je bil storjen poskus z namenom umora hrvaškega bana, njegovega pomočnika in dr. Mačka. Ali so bili zarotniki aretirani, poročilo ne omenja.)

Več bomb je eksplodiralo pred rezidenco vojaškega poveljnika v Zagrebu in banovinsko palačo, kjer je glavni štan kmetijske stranke. Eksplozije so zdrobile šipe v oknih, znano pa ni, ali je bil kdo ranjen. Bombe so pokale tudi pred cerkvami, v katerih so se vršile maše v zvezi s proslavami zedinjenja.

Hrvaški ekstremisti zahtevajo ločitev od Jugoslavije, kraljevine, ki je bila ustanovljena po svetovni vojni. Hrvatje so dobili avtonomijo v avgustu preteklega leta, a kljub temu niso zadovoljni. Oni se še vedno pritožujejo proti srbski dominaciji.

Avtoritete so včeraj objavile dolg seznam imen častnikov, ki so bili povišani in odlikovani. Mnogi so dobili odlikovanje jugoslovanske krone prvega reda. Med odlikovane so tudi člani odborov, ki so delovali v tujemstvu za ustanovitev sedanje Jugoslavije v času svetovne vojne. Poleg drugih sta bila odlikovana Niko Gršković, hrvaški častnik v New Yorku, in Ivan Jager, slovenski inženir v Minneapolisu.

Domače vesti

Iz Detroita

Detroit, Mich.—Tu sta bila zadnje dni poročena Henry Nagel in June Ketting. Navedena je irskega pokoljenja, ženin je pa iz znane slovenske družine Franca Nagla, pri kateri so vsi člani SNPJ. Obilo sreče!

Vesti iz Kansasa

Pittsburg, Kans.—Dne 25. novembra so pred tukajšnjimi oblastmi slednji rojaki dobili državljanske papirje: Anton Suštaršič, Mary Pristernik, Mary Pečar, Anne Leban in Joe Paver. Prvi trije so člani društva št. 9 in druga dva sta pri društvu št. 225 SNPJ. Čestitke!

Iz Clevelanda

Cleveland.—Po kratki bolezni je v bolnišnici umrl John Urbančič, po domače Marjeve Mice sin, star 60 let in rojen v Kriški rebri pri Trebnju na Dolenjskem. V Ameriki je živel 39 let in tu zapuščal ženo, tri sinove in pet hčera. Bil je član društva 178 SNPJ, čigar tajnik je bil več let.—Dne 28. novembra je v bolnišnici umrla Mary Petan, roj. Gantar, stara 55 let in doma z Vrhnike pri Ljubljani. Tu je bila 35 let, toda brez bližnjih sorodnikov.—Ameriška Domovina poroča o finančnem izidu Perušičevih spominskih razstav in citira številke iz Prosvete! (Kaj je pa z viri, ki so ji pred nosom?)

Vesti iz Pennsylvanije

Uniontown, Pa.—V Continentalu je 25. nov. za posledicami težke operacije umrl Anton Cvetko, star 43 let in rojen v Velikem Obrežu pri Brezjah. Bil je član in zadnji enajst let tajnik društva 146 SNPJ. Tu zapuščal ženo, sina in dve hčerkici, v Youngstownu, O., pa mater in dve sestri ter druge sorodnike.—V Exportu, Pa., sta bila pred dnevi poročena Ralph Kovačič od tam in Helena Šabec iz White Valleyja. Opilo sreče!

Bomba eksplodirala v bližini Quislinga

Stockholm, Švedska, 2. dec.—Bomba je eksplodirala v bližini majorja Vidkuna Quislinga, voditelja norveških nacistov, ko se je mudil na obisku v Frederikstadu, južna Norveška, se glasi poročilo, ki ga je prejel tukajšnji list Dagens Nyhetera iz Osla. Quisling je vodja edine norveške politične stranke. Poročilo ne omenja, ali je bil kdo ranjen pri eksploziji.

NOVI MEHIŠKI PREDSEDNIK PREVZEL URAD

Camacho se izrekel za poglobitev kooperacije

VSEAMERIŠKA SOLIDARNOST NA GLASENA

Mexico City, 2. dec.—General Manuel Avila Camacho je bil ustoličen kot novi mehiški predsednik s ceremonijami, ki so po svoji alkovitosti spominjale na one v dobi generala Porfiria Diaz. Reprezentantje 30 tujih držav so se udeležili ceremonij. Ameriko sta zastopala Henry A. Wallace, izvoljeni podpredsednik, in poslanik Josephus Daniels. Ogromna množica je opazovala ceremonije.

Camacho je imel značilen govor ob ustoličenju. Dejal je, da bo Mehika pod njegovo vlado delovala za utrditev prijateljstva in poglobitev kooperacije z ameriškimi državami. Bojna mornarica in armada bosta povečani in Mehika bo sgrajla nove baze v interesu obrambe.

"Nikdar več se ne bo obojevala sila vmešavala v politično življenje države," je rekel Camacho. "Vojaštvo mora biti izločeno iz politike, kadar je v aktivni službi."

Novi predsednik je obljubil uveljavljanje zakonov za zaščito delavcev in kmetov in izboljšanje življenjskega standarda na splošno. Delavce je pozval, naj sodelujejo z vlado v naporih, katerih cilj je večja produkcija dobrin. To je potrebno, da bo Mehika lahko branila svoje obrežje in gradila baze. Dve novi policijski vladni bosta ustanovljeni—delavsko in mornaričnega ministra.

Coste glavnega mesta so bile natrpane z ljudmi, ko so se vršile ceremonije. Program je bil oddajen po zvočnikih. Policijaka in vojaška sila 30.000 mož je bila mobilizirana za vzdržitev reda, toda nemirov ni bilo.

Wallace je tudi govoril po radiu ameriškemu ljudstvu. On je poudarjal, da se popolnoma strinja z izjavo mehiškega predsednika glede potrebe solidarnosti in večje kooperacije med ameriškimi državami.

Razprava o pomoči Angliji

Senatni bančni odsek naznanil preiskavo

Washington, D. C., 2. dec.—Obseg britanskega imetja v Združenih državah bo skušal ugotoviti senatni bančni odsek kot rezultat nedavnega angleškega apela za finančno pomoč. Naznanilo o tem je podal senator Wagner, načelnik tega odseka. Preiskava se bo nanašala tudi na finančno politiko, ki je bila odredjena pred enim letom.

V Washingtonu sodijo, da angleški finančni viri znašajo skoraj štiri milijarde v Ameriki. Poleg teh ima Velika Britanija investicije v Kanadi in latinskih republikah. Ti viri bi po mnenju večakov zadostovali za financiranje kupovanja letal in drugega materiala še nadaljnje leto, čeprav so se slišale napovedi, da bo Velika Britanija zabredla v težko finančno krizo.

Senator Wagner je dejal, da bo preiskava vključevala tudi študijo, kako morejo Anglija, Nemčija in druge zavojevalne države financirati svoje ogromne vojne mašine, ne da bi se zateklo k inflaciji. "Študija nam bo morda pokazala pot, da se Amerika lahko izogne inflaciji," je dejal Wagner.

Apel glede finančne pomoči Angliji je izrekel poslanik Lottian, ko se je vrnil v Ameriko iz Londona. On je dejal, da bo Anglija kmalu izčrpala svoja finančna sredstva.

Obmejne bitke v Indokini

Avtoritete odredile potemnevanje mest

Hanoj, Indokina, 2. dec.—Francoska in siamska bojna letala so se spopadla nad obmejnimi mestom Takhekom, se glasi tu objavljeno poročilo, ki pa ne omenja izida bitke. Spopad v zraku je sledil bitkam v obmejnih krajih.

Francoski topovi so včeraj silno krogle na siamsko mesto Kahon. Več ljudi je bilo ubitih in ranjenih. Druge podrobnosti o obmejnih incidentih niso bile objavljene. Neke vest pravi, da se velika francoska armada nahaja ob siamski meji.

Avtoritete v glavnih mestih Indokine so odredile potemnevanje in evakuacijo žensk in otrok iz obmejnih krajev. Uradniki v Hanoju še vedno upajo, da bo spor s Siamom poravnat. Francoski poslanik in konzul še nista zapustila Bangkoka, glavnega siamskega mesta.

Odnosaji med Indokino in Siamom so napeti, odkar je siamska vlada stavila zahtevo Petainovi vladi v Vichyju, da mora odstopiti vse pokrajine, katere so francoske čete zasedle pred več leti. Te Siam še vedno smatra za svojo posest.

Jugoslavija se pridruži osišču?

Zunanji minister konferiral s Hitlerjem

Budimpešta, Ogrska, 2. dec.—Tukajšnji poučeni diplomatični krogi trdijo, da je jugoslovanski zunanji minister Aleksander Cincar-Marković konferiral s Hitlerjem v Berlinu zadnje dni prejšnjega tedna. Razgovor — pravijo — je ugladil pot pridružitvi Jugoslavije osišču Rim-Berlin-Tokio.

Jugoslavija bo sledila Ogrski, Rumuniji in Slovačiji, ki so že sklenile vojaško in ekonomsko pogodbo z Nemčijo, Italijo in Japonsko.

AMERIŠKA POMOČ KITAJSKI RAZKARILA JAPONCE

Tokio priznal Cingvejevo vlado

SANGHAJ IN PEKING BLOKIRANA

Tokio, 2. dec.—Jakičiro Suma, predstavnik japonskega zunanjega urada, je dejal, da ameriška finančna pomoč Kitajski in deklaracija, da Amerika ne bo priznala nankingske vlade, kateri načeljuje Wang Cingvej, nista presenetila tokijskega režima, ker je to pričakoval. Kredit, ki ga je dala Amerika generalu Kaišeku, vrhovnemu poveljniku kitajske obojene sile in načelniku vlade v Čungkingu, znaša \$100.000.000.

Nova pogodba, sklenjena med Japonsko in nankingsko vlado, določa potegnitev japonskih čet iz severne Kitajske in Notranje Mongolije. Japonske čete se bodo umaknile, ko bo postavljen mir. Japonska je izjavila, da ne priznava Kaišekovega režima in da se ne bo pogajala z njim glede sklenitve miru. Mnenje prevladuje, da bodo druge države poleg Japonske in Mandurije priznale Cingvejev režim. Podpis pogodbe v Nankingu se ne tleži militaristične in trgovinske situacije. Japonska vlada je s to pogodbo dala le teritorialne koncesije nankingski vladi in naglašala načela, na katerih podlagi naj bi sponel "nov red" v Vzhodni Aziji. Ta pogodba je bila podpisana v momentu, ko je predsednik Roosevelt naznanil, da je Amerika dala finančno pomoč vladi generala Kaišeka v Čungkingu.

Sanghaj, 2. dec.—Japonci so blokirali to mesto in Peking po napadu na dva svoja rojaka. Več tisoč Kitajcev in tujecev je prizadetih zaradi blokade.

Japonska časopisna agentura Domej pravi, da so Kaišekovi agenti pognali železniški vlak v zrak z dinamitom zadnji teden. Na vlaku so se nahajali japonski in kitajski uradniki. Okrog 75 oseb je bilo ubitih in silno število ranjenih.

Hongkong, 2. dec.—Kitajska časopisna agentura poroča, da se je japonska ofenziva v provinci Hupeh izjalovila na vsej črti. Kitajske čete so uprizorile naskoke na japonske pozicije in pognale sovražnika v beg.

Angleži uničili 3000 nemških letal

Poročilo letalskega ministra

London, 2. dec.—Letalski ministri poroča, da so Angleži uničili čez tri tisoč nemških bombnikov od začetka vojne. Večina je bila sestreljena v spopadih v zraku, druge pa so razbile krogle iz protiletalskih baterij.

Samo v novembru so Nemci in Italijani izgubili 221 bojnih letal v spopadih z angleškimi letalci. Angleške izgube v istem času so znašale 53 letal.

Dvanajst nemških bombnikov je bilo sestreljenih v spopadih v zraku v soboto in nedeljo. Pet angleških letal, ki so se udeležila napadov na nemška mesta, pogrešajo.

Finska ne bo plačala obroka na dolg

Washington, D. C., 2. dec.—Finska ne bo plačala obroka v vsoti \$235.398 na svoj dolg v Ameriki na 15. decembra, poroča državni department. To ne pomeni, da Finska ne priznava svojih obveznosti napram Ameriki. Finska je bila edina država, ki je doslej redno plačevala obresti na dolg v Ameriki.

Magnat Ford dobil nagrado v obliki vladnega naročila.

PROSVETA THE ENLIGHTENMENT

GLASILO IN LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Organ of and published by Slovene National Benefit Society

Subscription rates: for the United States (except Chicago) and Canada \$3.00 per year...

Advertising rates on agreement—Manuscripts of communications and unsolicited articles will not be returned.

MEMBER OF THE FEDERATED PRESS

MEMBER OF THE FEDERATED PRESS

Datum v opletju na primer (December 31, 1940), poleg vsakega letnika na naslednji strani, da vam je s tem datumom postala redna. Ponovite jo pravočasno, da se vaš list ne ustavi.

Glasovi iz naselbin

Vsakega nekaj

Sharon, Pa.—Zadnja dva tedna se je obhajal zahvalni dan. Mi brezposelni delavci se nimamo nikomur zahvaliti, ker smo brez zaslužka že devet mesecev...

Sedaj je produkcija na visku, 100% od kapacitete, toda še vedno je okrog devet milijonov ljudi brez dela. A. Valentinčič se je preselil na farmo in to je bolje...

Letos sem imel dve priliki, da sem šel na daljše potovanje ali izlete. Dne 16. maja sem bil v Washingtonu, D. C., o čemer sem že poročal v Prosveti, seveda ne tako lepo kakor naš urednik Prosvete br. Molek.

Odsla sva jutraj 2. avgusta, zvečer ob 7. pa sva že bila v Jolietu, kjer sva prenočila pri naši prijateljici mrs. Ani Kolenc, ki je nama prav fajn postregla.

Farmarji v Wisconsinu so si dosti izboljšali v zadnjih 11 letih. Ko sem bil tam l. 1929, je vse izgledalo kot v divjini, sedaj je pa vse tako lepo, ceste in polja.

Naši farmarji v Wisconsinu imajo sedaj prav lepe kmetije. Dosti so trpeli, da so iz šume naredili tako lepa polja in domove.

Prizor na konvenciji Ameriške delavske federacije v New Orleansu, La.

delavci nimamo nič drugega od našega dela kot upognjene hrbte, žuljave roke in brezposelnost.

Nazaj sva šla po cesti 14, ki je malo krajša. V Chicagu bi bil rad obiskal glavni urad jednote, toda ni čas dopuščati.

Naše društvo bo tudi praznovalo svojo 25-letnico drugo leto 22. marca. Torej moramo tudi o tem kaj razpravljati, kako bomo praznovali našo 25-letnico.

Naš mladinski krožek se zopet pripravja z lepo igro, katero bo uprizoril na božični večer v Slovenskem domu.

Joseph Garm, 262.

O koncertih in kritikih

Cleveland.—Na zahvalni dan mi je bila dana čast, da sem se udeležil Zarjinega koncerta. Sedaj se sveti samo še ena Zarja in reči moram, da so tisti njeni pevci, ki so bili člani socialistične stranke, tej ostali zvesti 97%.

In tako je prišla naša Sloga v škrpice, ker tega ni bila deležna. Potem je bila govornica, da se urednik E. ne razume na koncertno kritiko.

Kar se kritike tiče, je bila le enkrat, ko nam je bilo poročano, da so hoteli neko pevko odklopiti od Zarje. Ce se pa kdo hoče posluževati pesti nad mano, ne bom nič rekel, dokler ne pride do tega.

Kaj je poročala Enakopravnost? Da sta Zarjin koncert in opereta "Srce in denar" vsem navzočim zelo ugajala. Peami so bile dobro izbrane in dobro odpete.

Pri opereti "Srce in denar" moram omeniti tudi našega znanega Toneta Eppicha, ki med komiki nima para med nami v USA.

Potem pa smo odkorakali v prizidek ali gostilniško sobo, kjer se je pričela druge vrste zabava. Koncert je posetil tudi br. Irman iz Akrona.

Naš Matt Bizjak je bil radeveden, zakaj ne pišem več v Proletarca. Povedal sem mu, da je urednik po 12 letih dognal, da nisem dober slovnicař, in tako me bom več pisal za uredniške koše.

Naš Frank Cesen je tudi dejal, da bo menda prenehal, ker so ga razni možaki kritizirali, zakaj je tako pisal in zakaj ne tako, da bi se njim dopadlo.

Nekateri naši so zelo natančno mislili, da se jih ne sme prijeti za nos, ker potem bodo preveč kihnil. Ampak je dobro, da včasih veliki ljudje kihajo, da se nauče, kaj je dobro za njih zdravje.

Gronote vojne in zavajanje Milwaukee, Wis.—Prisojanje o katastrofalnih učinkih, ki jih grozovito vrši vojna furija, gre gotovo vsakemu na živce, kdor zasleduje dnevna poročila.

Br. Vidmar je tudi pozabil, da ima Prosveta od 1. julija 1937 nalogo, da upošteva vse delavske stranke in skupine, ki so demokratično usmerjene in tega se drži.

on Barbie and Baumert." Pa sem jim povedal, naj fantje le počakajo, ker jaz sem še živ in bom tudi še zahteval moj "run" nazaj.

Človek z delavsko izobrazbo se bi težje kapitalistični volilni kampanji smejal, če ne bi bilo v njej igralo važne vloge tudi tako zvano delavsko časopisje.

Mogoče to zveni kot kritika, toda mi člani imamo popolno pravico izraziti svoje mnenje o listu, ki ga vzdržujemo.

Torej tukaj je jasen dokaz, da je ljudstvo Združenih držav zopet volilo brez pameti—izvemšili oni, ki so volili ednega delavskega kandidata Normana Thomasa, ki je dobil, kakor je razvidno iz poročil, samo v Wisconsinu 42,000 glasov.

Naš Matt Bizjak je bil radeveden, zakaj ne pišem več v Proletarca. Povedal sem mu, da je urednik po 12 letih dognal, da nisem dober slovnicař, in tako me bom več pisal za uredniške koše.

Br. Vidmar je tudi pozabil, da ima Prosveta od 1. julija 1937 nalogo, da upošteva vse delavske stranke in skupine, ki so demokratično usmerjene in tega se drži.

Br. Vidmarja bo morda zanimalo to: pred volitvami je več naših starih slovenskih socialistov pisalo uredništvu Prosvete, da bi volili Roosevelta in temu se ne bi Prosveta pritožila sanji!

Ob tednu

Anton Garden

"IZGUBLJENE SANJE"

Ta teden bom mogoče zopet koga razočaral ali dirnil, namreč tiste, ki so še vedno zaljubljeni v Sovjetsko Rusijo in še vedno smatrajo da se ni izneverila svoji revoluciji iz leta 1917.

Po narodnosti je Angležinja in se je vsi nahajala leta 1927 in 1928 ter od leta 1930 do 1936. Leta 1930 je šla v Rusijo, ker se poročila z nekim ruskim trgovskim velekom, ki je delal v sovjetskem uradu v Londonu.

In tako je tudi med našim narodom. So dobri in tudi nevoščiljivi ljudje, ker take je pač Bog ustvaril, kakor pravi sv. pismo. F. Barbič, 53.

Slika, katero podaja pisateljica o delu in danjih velikih sanj in upov, je vse kaj drugače od idilna, privlačna ali zaželjiva. V resni povedano, ako bi imel izbirati med Hitlerjem, Nemčijo in Stalinovo Rusijo, bi si raje izbral fašizem, kot so si ga dunajski "šubundlerji" po pobegu v Sovjetsko Rusijo in iz nje, in bi bolj zadovoljen in vesel. Svobode bi nam ne imel dosti več, če sploh kaj, toda država se bolj zanimala zame kot delavca in državnika kakor se "socialistična" (!!!) Sovjetska Rusija.

Kdo bo mogoče rekel: "Neverjetno, to je la čustvenost razočarane osebe, gola protivjetska propaganda." Toda ni. Avtorica neverjetno objektivna in hladna, le pripoved, kar je doživela, videla na lastne oči, slika na lastna ušesa in presodila z lastnimi misli. Pravi, da je postala razočarana nad skrim komunizmom kmalu po naselitvi v Moskvo l. 1930, toda radi svojega moza, ki si ni bil član komunistične stranke kakor o toda velik idealist in ljubljen soprog, je pripravljena vse potrpeti in pretrpeti. Šest let po aretaciji njenega moža v "eisti" 1936 in po njeni vrnitvi v Anglijo (lani jesen je prišla v Ameriko) je molčala, češ da svojim molkom mogoče protektira svojega moža tam nekje v Sibiriji. Toda zadnja leta, izgubila vse upanje, da sploh še živi, videti pa itak ne moreta nikdar več.

In tako je zdaj povedala, kar ve o Rusiji in ve izredno veliko. Opira se tudi na avtor drugih knjig. Pravi, da sta se ruski delavci in kmeti edino od 1924 do 1928 ali 1929 nekoliko bolj najedla, od tedaj pa se stalno pogostata bolj in bolj navzdol v življenjskem tedardu. Neverjetno kakor se mogoče sliši, vita ruski delavec in kmet danes slabše kot živela pod carjem. Na govore številke. L. 1914 je povprečna mesečna plača znašala 43 rubljev, leta 1937 pa 232 rubljev. Cene ljenjskih potrebščin pa so bile:

Table with 2 columns: Item and Price. Items include Črn kruh, bel kruh, govodina, telečina, svinjina, slaniki, sir, maslo, jajca, mleko, Skupaj.

(Dalje na 3. strani)

Pred dvajsetimi leti

(Iz Prosvete, 3. decembra 1920)

Domace vesti. Milwaukeeški pevski zbor prej slavi 10-letnico.

Delavske vesti. Socialistični predsednik kandidat Debs je pri volitvah 2. novembra prejel v državi Ohio 57.107 glasov.

Iz inozemstva. Italijanska redna armada napadla D'Annunzija na Reki.

Sovjetska Rusija. Carist Vrangelj je prejel v Dalmaciji s 17.000 možmi.

(Dalje iz prve kolone)

Br. Vidmarja bo morda zanimalo to: pred volitvami je več naših starih slovenskih socialistov pisalo uredništvu Prosvete, da bi volili Roosevelta in temu se ne bi Prosveta pritožila sanji!

POLOM

ROMAN IZ VOJNE L. 1870-71

EMILE ZOLA

Preložil VLADIMIR LEVSTIK

(Se nadaljuje.)

Ze drugi dan je pruski prestolonaslednik zapustil Rovigny; pričel se je okret, tisti napad od boka, tisto orjaško obkoljenje, ki so ga nasprotniki dosegli z napornimi in v čudovitem redu izvršenimi maršir v Champagni in v Ardenah. Dočim so se Francozi obotavljali in omahovali in svojih postojankah kakor zadeti od nenadnega mrtvouda, so delali Prusi do štirideset kilometrov na dan ter razpostavljeni v ogromnem krogu, podili čedo, ki so jo lovili, kakor gonjanci proti obmejnim goščavam.

Napočil je trenotek odhoda; ta dan je armada izvršila okret na levo; zbor je prehodil le tisti dve kratki milj, ki ločita Contreuve od Vouziersa, I. zbor je obstal v Attignyu. Za Contreuveom in dolino Aisne so se zopet pričele planote, samo da še bolj gole nego prej; v okolici Vouziersa se je vila cesta med sivimi njivami in nizkimi, brezupnimi griči, brez drevesa, brez hiše, v mrkli otočnosti pušcave; in to kratko razdaljo so hodili vojaki nejevoljnih, trudnih nog, in ti njihovi koraki so se zdeli, kakor da bi le še strašno daljšali pot. Od pol dneva dalje so ostali na levem bregu Aisne, bivakovali v sredi golih zemelj, ki s svojimi poslednjimi griči razgledujejo dolino, ter opazovali odondot cesto v Monthois, ki gre ob reki, in po kateri so se nadejali sovražnika.

In Maurice je bilo v največje strmenje, ko je videl prihajati po tej monthoiški cesti vo divizijo Margueritte, vsto tisto rezervno konjenico, namenjeno, da podpira 7. zbor in varuje marš na levem krilu armade. Pojavila se je govorica, da se divizija vrača v Chene-Pointeux. Čemu to razgaljenje levega krila, ki je edino v nevarnosti? Čemu jih pošiljajo v središče, kje so popolnoma odveč, teh dvatisoč jezdecev, ki bi jih morali rabiti za ogledovanje na milje in milje daleč? Najhušje pa je bilo, da so prihajali naravnost med gibanje 7. zbora in bi bili skoraj prodrli njegove kolone ter povzročili nepopravljivo zmešnjavo ljudi, konj in topov. Afriški jezdeci so morali čakati skoraj dve uri pred vouzierskimi vrati.

Služaj je hotel, da je Maurice opazil Prospera, ki je bil pognal svojega konja k robu neke mlake; mogla sta se nekoliko porazgovoriti. Prosper je gledal debelo, bil je ves osupel; ničesar ni vedel, ničesar ni videl, odkar je bil v Reimsu; pač, videl je dva ulanca: vruga sta se pojavila in izgnila brez duha in sluha.

In že so si pripovedovali raznovrstne historije: štirje ulanci da so s samokresom v roki v galopu prijezdili v neko mesto, divjali skozi in ga zavzeli — dvajset kilometrov daleč od svoje armade. Bili so povsod, letali so pred kolonami kakor besneči roji čebel, kakor gibljiva stena, za katero je pehota skrivala svoje premikanje ter marširala z vso varnostjo kakor v mirnem času. Maurice se je krčilo srce, videčemu cesto napolnjeno z afriškimi jezdec in s huzarji, ki so jih tako slabo rabili.

"Dobro, do svidanja," je dejal in stisnil Prosperu roko. "Morda vas vseeno potrebujejo tu gori."

A kakor se je zdelo, Prosperu ni bila po godu služba, kakršno je moral opravljati; božaje Zefra s trudno, brezupno roko, je odgovoril: "Bog pomagaj! Živali ugonabljajo, z ljudmi ne vedo česa početi... To je ostudno!"

Zvečer, ko je Maurice hotel sezuti čevlji, da si pogleda peto, ki je gorela od žarke vročice, je s čevljev vred otrgal kožo. Kri je brizgnila, izvil se mu je krik bolečine. Jeana, ki je stal pri njem, se je očividno polastilo veliko skrbeče sočutje.

"Poslušajte, to prihaja resno; obležali bo-

ste... S tako rečjo je treba skrbno ravnati; dajte, da vam napravim jaz."

Pokleknil je, lastnoročno opral rano ter jo zavezal s čistim platnom, ki ga je vzel iz svojega telečnjaka. In njegovi prijemi so bili tako materinski, vsi polni rahlosti izkušenega moža, čigar grobi prsti znajo biti o priliki tudi nežni.

Maurice se je polastilo čustvo neodoljive mehko; oči so se mu zameglile, in v neizrekljivi potrebi po ljubezni, kakor da je našel v tem nekdanj sovražnem kmetu svojega brata, se mu je dvignil "ti" od srca do ust.

"Vri človek si... Hvala ti, starina."

Jean, ves srečnih lic, ga je tudi zatikal, rekoč s svojim mirnim smehljajem:

"In zdaj, mali moj... imam tudi še tobaka; ali hočeš cigareto?"

5.

Drugo jutro, dne 26. avgusta, je Maurice po noči preležani v šatoru vstal kakor mrtvouden, rame kakor zdrobljene. Ni se še bil privadil trde zemlje, in ker so bili prejšnji večer prepovedali vojakom sezuvati čevlje, ter so seržantje hodili okrog, da se tipaje po temi prepričajo, če so zares vsi obdržali čevlje in golenice na sebi, mu tudi v nogi ni bilo odleglo; skelela je in bolela kakor v vročici. Vrhutega si je bil najbrže prehladil noge, ker jih je mo-le iz šatora, da se mu ni bilo treba skriti.

Jean mu je dejal takoj:

"Fant, če bo danes treba marširati, bi bilo dobro, da greš k štabnemu zdravniku ter se daš naložiti na voz."

Toda nihče ni vedel ničesar, krožile so najraznovrstnejše govorice. Za trenotek so menili, da se odpravljajo dalje; podri so taborišče in ves armadni zbor se je premaknil ter odšel skozi Vouziers, dočim je ostala na levem bregu Aisne samo ena brigada druge divizije, da še nadalje straži cesto v Montois. Naenkrat pa so se ustavili na drugi strani mesta, na desnem bregu, in piramide pušk so se dvignile na poljih in travnikih, ki se širijo po obeh straneh ceste v Grand-Pre. Tisti hip je četrti huzarski polk odjahal v naglem trahu po tej cesti, kar je vzbudilo vsakovrstna ugibanja.

"Ce počakamo tu, ostanem," je izjavil Maurice, ki mu je bila zoperna misel na zdravniška in ambulanco.

Zares se je kmalu razneslo, da ostanejo tu, dokler si general Douay ne priskrbi zanesljivih podatkov o maršu sovražnika. Od večeršnjega dne, od trenutka, ko je videl odhajati divizijo Margueritte proti Cheneu, je bilo njegovih skrbi čimdalje več; vedel je, da ni več zakrit, da niti en sam mož ne straži več agronomskih sotesk in da utegne biti napaden od hipa do hipa. In tako je bil poslal četrti polk huzarjev na ogled o soteski pri Grand-Preu in Croix-aux-Bois, da naj mu za vsako ceno prinese vesti.

Na hvalo prizadevanju vouzierskega župana so mogli prejšnji dan razdeliti kruha, mesa in konjske krme, in tisto jutro proti deseti uri so vojakom dovolili kuhati, v strahu, da kasneje ne bi več imeli časa. Takrat pa je dal nov odhod čet, odhod brigade Bordas, ki se je spustila na isto pot kakor huzarji, iznova vsem glavam opravlja. Kaj je to? Ali odhajajo? Ali jih nočejo pustiti v miru jesti, zdaj ko je kotel na ognju? Toda častniki so izjavljali, da ima brigada Bordas samo nalogo, zasesti Buzancy, ki leži nekaj kilometrov odondot. Drugi — in ti so zadeli pravo — so dejali, da so huzarji zadeli na veliko število sovražnih škadronov in da jim gre brigada Bordas na pomoč.

(Dalje prihodnjik)

Turneja

Roda Roda

Ta reč je že tako daleč za menoj, da jo lahko iz dalje motrim brez jeze.

Bilo je nekaj let pred vojno, ko pride lepega dne k meni tuj mož, po imenu Szuster. Posil me je zamere, če kaj moti ("o prosim, skoraj nič," sem zagotavljal). In moč mi je pripovedoval: gališko prebivalstvo se tako hudo zanima za moje pisateljsko delo, da ni dvoma o polni odkritosti. On, Szuster, je torej sklenil, da posreduje med menoj in gališkim občinstvom in v ta namen je izmed dveh možnosti izbral tisto, ki je preprostejša: naj kar ročno odpotujem v Galicijo.

"Gospod Szuster," sem vljudno odgovoril, "vaša zagotavljanja in predlogi me hudo prevzemajo. Kar jecljaje moram preseči, da rad vračam simpatije gališkemu občinstvu. Galicija je od nekdanj dežela mojih sanj. In če se mi nudi priložnost, da jo obiščem — čemu bi se pač obotavljal? Da, — čemu? Saj pač ne uvidim, kaj bi mi koristilo, če bi svojevoljno uničeval lastne iluzije. Tako lepa, kakršno si predstavljam vašo domovino, najbrže v resnici sploh ni. Pogled na kraljevino Galicijo in Lodomeri-

jo brez pajčolana bi me morda celo malce razočaral."

"Gospod," je rekel Szuster, "razumem vas: zastoj ne marate na pot in to se tudi ne bo zgodilo."

In Szuster mi je razvijal svoje načrte: skupaj bova potovala po tej sijajni deželi — on kot impresarijo, jaz kot predavateljski umetnik; za denarni uspeh nama jamči ogromen reklamni aparat.

Szuster bo dal na ogromno preprogo iz linoleja napisati in naslikati: "Roda Roda pride!" Potem še enega: "Je že tu!" Ti dve preprogi bo dal razobesiti na glavnih trgih posameznih večjih krajev. Szuster bo najel velike dyorane, igrate bodo polkovne godbe...

"Stojte, gospod Szuster! Vi pač želite nekaj predjema?"

"Da, deset tisoč kron."

"Srečen bom, kadar vam izplačam to vsoto, saj ni treba druzega, kakor da mi preskrbite tako visoko posojilo. Za jamstvo in poročstvo pa naj bo izstavljena hipoteka na katero koli izmed vaših graščinskih veleposestev."

Zdajci se je začel Szuster iz čisto neznanih razlogov izmata-vati in celotni načrt je padel v vodo.

— Nekaj kratkih tednov pozneje sem opazil nova znamenja moje naraščajoče priljublje-

nosti. Mož, ki se je poznal zanje, se je imenoval Moehl in je bil impresario po poklicu. Nikakor mi ni laskal, niti mi ni razlagal svojih idej z linolejem, nasprotno je tudi polkovnim godbam. Nikakor mu ni bilo do tega, da bi me izvabil v veleznami-mive, toda hudo zavržene pokrajine — njegovo geslo jo bilo: Nemčija nad vse! In tudi ni zahteval previsokega predjema. S temle gospodom Moehlom sva se torej dogovorila o moji prvi turneji.

Človek lahko o takih potovanjih različno sodi. Saj pa tudi ni mnenja, ki si ga jaz ne bi bil že prilastil. Moehl mi je naštel celo vrsto velikih mest, kjer naj bi opravila skupno žetev: Aachen, Breclava, Chemnitz, Elberfeld, Gdansk itd., itd. Vse tja gori do Koenigsberga in tjakaj do Kostnice.

Prekinil sem ga:

"Gospod Moehl, tolikšne razdalje so mi prevelike. Prav nerad potujem. Ali morava obiskati mesta po abecednem vrstnem redu?"

na drugačen način. Pričela bova na jugu in bova počasi napredovala proti severu."

"Zakaj pa na jugu, gospod Moehl?"

"Tu so ljudje nekam bolj hvaležni."

— Gradec. Deželna viteška dvorana. Tu sem navil nekaj hudo smešnih zgodb, tako smešnih, da bi morale mrličje pričšegetati iz groba. Začnem.

Po prvem stavku prišumi v dvorano krasna dama.

"To je Mimi Kopfingerjeva."

"Kakšen klobuk ti nosi!"

"Ali ste že čuli? Zaročila se je z nekim Preiningerjem."

"Torej vendarle?"

"Da, toda starši hudo nasprotujejo."

In jaz tu gori na odru govorim. Pot mi lije s čela.

"Zakaj pa starši nasprotujejo? Saj, kolikor vem, je fant vendar čisto dobra partija."

"Dobra partija? Dovolite — za dekle s takšno preteklostjo je fant naravnost glavni dobitnik!"

Pripovedujem že drugo zgod-bico. Glumim in tulim. Šipe po oknih trepečejo. Oči so mi izstopile in drhtijo. Tudi Mini Kopfingerjeva je vzdrlhela...

Prve zgod-bice nisem mogel dokončati — toda tale druga zgod-bica, za vruga, mora zadeti v črno.

Mini Kopfingerjeva je drhtela in vzdihnila:

"Vode! Vode!"

"Ni ji dobro! Treba jo je nesti iz dvorane."

Da, iz dvorane! Ko so jo prinesli do vrat, so bila vrata zaklenjena in ogromni čuvaj je od zručaj zarenčal:

"Med predavanjem ostanejo vrata zaprta!"

Stal sem na odru, onemel, prosili so me, naj nekoliko prejnjam. Počakati sem moral, da se je oni ogromni čuvaj spame-toval in da se je lepa Mini osvestila. Spet, je sedla nazaj na svoj sedež in vse je bilo lepo v redu. Tedaj sem pričel čitati svojo tretjo zgod-bico.

Ne morem trditi, da mi je bilo kaj prijetno pri arcu, ko sta se nenadno pojavila dva moža z nosili. Občinstvo je postalo nekoliko nemirno. Ona dva moža z nosili pa sta vprašala:

"Kje imate mrliča?"

"Oprostite," sem pojasnil, "tu je humoristični večer."

Nakar so se poslušalci — prvič ta večer — od srca namejili.

Opustil sem tretjo zgod-bico in načel četrto. En sam sedež tik pred menoj je bil doslej nezasedan. Zdajci se je posadil nanj neki gospod, ki je prišel nepozno. Okrogel možiček s plešo.

Bog, saj nimam nič zoper gospoda Franca Prohaško! Nekdaj, že pred leti, mi je pomagal iz velike zadrege. In me je doslej že pogostokrat — pa žal vselej zaman — opominjal: v cellem gre za nekaj solfov. Da me je zdajci tu našel ta krvolok, — da se je mežikaje posadil v prvo vrsto in mi venomer kazal nekakšen dokument, uradno dovoljenje, da zaseže moj nocojšnji dohodek — to... to me je globoko užalostilo!

Jaz tu gori na odru sem govori in on — tam spodaj — je mežikal.

Jaz sem v zanosu naravnost prepelval, on pa je posegel vmes: zdaj te imam, zdaj te poprimem za tvoj raztrgani suknjič!

"Gospod Moehl," sem rekel v premoru, "v takih okoliščinah nikakor ne morem biti veselo razpoložen."

Moehl mi je izrazil svoje sožalje in me potolažil:

"Naj se vam ne skrivi zaradi tega noben las, gospod Roda. Dajte mi še nekaj predjema in pojdite sladko spančkat! Ob štirih in sedemnajst zjutraj se odpeljeva v Dunajsko Novo mesto, tam vam bo bolj všeč."

Ze hlapec pri "Zlatem jelu" v Dunajskem Novem mestu me je sprejel s čudnim pomežikovanjem. In sobarica mi je rekla od srca: "Kaj prida obiska se vam ni treba nadejati, — zakaj ste pa prejšnji mesec uganjali tod tolikšne neslanosti!" Pri tem se je razumevajoče smehljala.

"Kako, prosim? Kakšne neslanosti? Saj doslej še sploh nikoli nisem bil v Dunajskem Novem mestu!"

"Oh," je kriknil gostilničar. "Oh, že zopet! Vi niste nikoli bili tod, spoštovani gospod! Rajši recite: takšne nemoralnosti tod še nikoli ni bilo. Le dobro pomislite, kaj ste z nekim Szusterjem uganjali pri svojem zadnjem nastopu!"

Zdaj je bilo jasno meni in gospodu Moehlu: Szuster je potoval po svetu z napačnim potvorjenim Rodo.

Drugi dan bi bil moral nastopiti v St. Poeltnu — začetek ob dvajseti uri — in sem sedel že četrtr ure prej v umetniški sobi. Odprla so se vrata, en sam krik in neka dama je planila vame. Dama je ostrmela kakor Lotova žena in je zajecjlala:

"Za božo voljo, saj to sploh nisi ti?!"

"Oprostite, milostljiva! Kdo nisem jaz?"

"Tisti, ki me je zapeljal."

Iskreno sem obžaloval, da nisem bil prvi — v ostalem je to bila v glavnem Moehlova krivda, ki me je venomer vlačil tam, koder sta bila že pred nama Szuster in moj dvojniki. Gospod Moehl me je kratkomalo ob polpolnem pomanjkanju energije spravljal ob zasluženi lovori. To je gospodično sem prosil, naj se še zglati pri meni, čim bo moje predavanje končano.

O vsem tem ni hotela ničesar čuti, je pa prišla jako točno. In zdaj sem vse zvedel: oni Roda, ki ga vodi Szuster naokrog je tegale ubogega črvčka tako preonegavil, da je sirota kljub strogi verski vzgoji — ah, kaj bi pravil!

"Kako je vendar mogel oni bednik vas prezentirati?" sem vprašal radovedno, občudujoče in ogorčeno.

"S pesmimi!"

Tat sezgani! S pesmimi! Jaz sem objavil svoje pesmi po časopisu, ki nima za take reči pravega čuta. Šele kdo drugi me mora opozoriti na silo, ki tiči v mojih pesmih.

Dama je imela pesmice pri sebi. Toda, kako bridko razočaranje! Te pesmi niso bile moje, te pesmi je bil napisal Štefan Zweig.

V Lincu ob Donavi sta naposled trčili obe podjetji. Ko sem se tam pojavil z Moehlom, je Szuster pravkar najavil svoje-ga Rodo po cestnih oglih. Dvorana je bila najeta in razsvetljena, občinstvo zbrano — treba se mi je bilo tako rekoč samo vesti na topli oder.

V veži koncertne hiše je prišlo do bitke. Szuster za blagajniško mizico je brez zle slutnje prodajal vstopnice, ko ga je

Moehl prijel za goit in ga neusmiljeno daviti. Mizička je prevrnila, oba impresarista se valjala po tleh. Jaz se ju motril in z zadovoljstvom ugovarjal, da je Moehl oblagodaril z izrednimi telesnimi močmi ampak tudi Szuster se ni dal k zlepa premagati.

Lep mlad možki, ki je stal strani in se zadovoljno smehlj kakor jaz, je pristopil k meni, priklonil in se vljudno predavil:

"Roda-Roda."

Rekel je, da bi rad ločil obojevnika in me je prosil, da mu pri tem pomagam. — Zlato ni šlo.

Ko sta bila borca narazen sva ju midva držala vsakega sta se impresarija borila z je kom kakor dva homerska junaka. Postalo mi je očitno, da ta dva tiča pač že doigo in do poznata. Szuster je zagotavljal da je Moehl trenutno zgolj za na svobodi, ker ga odkljuje redna spretnost pri odstranjevanju okenskih križev. Moehl je poudarjal, da Szusterjevo slovanje nikakor nima kaj-ame niškega na sebi. Pri tem s drug drugemu obetala jako številne klotufe.

Nastopila je osma večerura — predavanje je se moro pričeti. Kdo naj nastopi? O mladi gospod ali jaz? Vljudni sem dal prednost mlademu možu. Predstavil je se poslušalcem: Roda. Jaz prav tako Roda. Skupno torej: Roda Roda.

V velikem premoru sva pogledala v vežo. Najina impresarija sta se še vedno pretepala.

"Kako se bo vse to končalo sva mislila oba, ko sva spet nastopila na odru in v lepi vzajemnosti menjaje se nadaljevali drugi del svojega programa."

Ob desetih zvečer, ko je bilo predavanje končano, sva naša oba smrtna sovražnika najljepše pobotana. Sklenila sta bratstvo in sta ustanovila koncertno slovalnico: Moehl & Szuster. Naj cveti, se razvija in napreduje!

Szuster je odpotoval s svojimi Rodo v alpske dežele in v Galicijo, Moehl pa je z menoj nadaljeval turnejo po srednji Nemčiji.

Najzanesljivejše dnevne d-lavske vesti so v dnevniku "Prosveta." Ali jih čitate vsak dan?

Moehl prijel za goit in ga neusmiljeno daviti. Mizička je prevrnila, oba impresarista se valjala po tleh. Jaz se ju motril in z zadovoljstvom ugovarjal, da je Moehl oblagodaril z izrednimi telesnimi močmi ampak tudi Szuster se ni dal k zlepa premagati.

Lep mlad možki, ki je stal strani in se zadovoljno smehlj kakor jaz, je pristopil k meni, priklonil in se vljudno predavil:

"Roda-Roda."

Rekel je, da bi rad ločil obojevnika in me je prosil, da mu pri tem pomagam. — Zlato ni šlo.

Ko sta bila borca narazen sva ju midva držala vsakega sta se impresarija borila z je kom kakor dva homerska junaka. Postalo mi je očitno, da ta dva tiča pač že doigo in do poznata. Szuster je zagotavljal da je Moehl trenutno zgolj za na svobodi, ker ga odkljuje redna spretnost pri odstranjevanju okenskih križev. Moehl je poudarjal, da Szusterjevo slovanje nikakor nima kaj-ame niškega na sebi. Pri tem s drug drugemu obetala jako številne klotufe.

Nastopila je osma večerura — predavanje je se moro pričeti. Kdo naj nastopi? O mladi gospod ali jaz? Vljudni sem dal prednost mlademu možu. Predstavil je se poslušalcem: Roda. Jaz prav tako Roda. Skupno torej: Roda Roda.

V velikem premoru sva pogledala v vežo. Najina impresarija sta se še vedno pretepala.

"Kako se bo vse to končalo sva mislila oba, ko sva spet nastopila na odru in v lepi vzajemnosti menjaje se nadaljevali drugi del svojega programa."

Ob desetih zvečer, ko je bilo predavanje končano, sva naša oba smrtna sovražnika najljepše pobotana. Sklenila sta bratstvo in sta ustanovila koncertno slovalnico: Moehl & Szuster. Naj cveti, se razvija in napreduje!

Szuster je odpotoval s svojimi Rodo v alpske dežele in v Galicijo, Moehl pa je z menoj nadaljeval turnejo po srednji Nemčiji.

Najzanesljivejše dnevne d-lavske vesti so v dnevniku "Prosveta." Ali jih čitate vsak dan?

19 SHOPPING DAYS LEFT

TO BUY A GOLF CLUB FOR CHRISTMAS

BUY CHRISTMAS SEALS

NAROČITE SI DNEVNIK PROSVETO

Po sklepu 11. redne konvencije se lahko naroči na list Prosveta in prišteje eden, dva, tri, štiri ali pet članov iz ene družine k eni naročnini. List Prosveta stane za vse enako, za člana ali nečlane \$6.00 za eno letno naročnino. Ker ga člani še plačajo pri anketu \$1.20 za tednik, se jim to prišteje k naročnini. Torej sedaj ni vroča reč, da je list predrag za člane SNPJ. List Prosveta je vaša lastnina in gotovo je v vsaki družini nekdo, ki bi rad čital list vsak dan.

Pojasnilo: — Vselej kakor hitro kateri teh članov preneha biti član SNPJ, ali če se preseli proč od družine in bo zahteval sam svoj list tednik, bode moral štiti član iz dotične družine, ki je tako skupno naročena na dnevnik Prosveto, to takoj nanatanit upravništvo lista, in obenem doplačati dotično vsoto listu Prosveta. Ako tega ne storit, tedaj mora upravništvo snižati datum za to vsoto naročnika.

Cena listu Prosveta je:

Za Zdruč. držiava in Kanado \$6.00	Za Clairo in Chicago je... \$7.50
1 tednik in..... 4.80	1 tednik in..... 6.30
2 tednika in..... 3.60	2 tednika in..... 5.10
3 tednike in..... 2.40	3 tednike in..... 3.90
4 tednike in..... 1.20	4 tednike in..... 2.70
5 tednikov in..... nič	5 tednikov in..... 1.50

Za Evropo je..... \$9.00

Izpolnite spodnji kupon, priložite potrebno vsoto denarja ali Money Order v pisnu in si naročite Prosveto, list, ki je vaša lastnina.

PROSVETA, SNPJ, 2637 So. Lawndale Ave. Chicago, Ill.

Priročeno polijam naročnino za list Prosveto vsoto \$.....

1) Ime..... Čl. država št.....

Naziv.....

Ustavite tednik in ga pripišite k moji naročnini od slednjih članov moje družine:

2)..... Čl. država št.....

Človekov najboljši prijatelj je dobra knjiga. Taka knjiga je

AMERIŠKI DRUŽINSKI KOLEDAR

ki že sedemindvajseto leto zahaja med slovensko delavstvo

LETNIK 1941 JE IZŠEL

Obsega 224 strani, lično v platno vezan. Bogat po informativnem in povestnem delu ter krasno ilustriran.

Cena posameznemu iztisu \$1.00

Pri večjih naročilih liberalen popust

Knjigarna Proletarca